

Как да пестим водата в училище?

Практическо помагало за младежки кампании „В крак с климата“

Инициативата за младежки кампании „В крак с климата“ се организира от Екологично сдружение „За Земята“ по проект КЛИМАКТ за практическо екологично образование с фокус върху действащи примери за устойчив начин на живот и приспособяване към изменящия се климат (Climate action by European citizens delivers for development CSO-LA/2018/160048-1/23, осъществяван с подкрепата на Европейския съюз). Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на ЕС За Земята и по никакъв начин не може да се приеме, че отразява вижданията на Европейския съюз.

Ревизия на използването на вода в училище

За да организирате мерки за намаляване на водоползването в училище е необходимо да проучите колко вода и за какви цели се използва.

Необходими материали

хронометър

измервателна кана или друг съд с обозначена вместимост (в милилитри)

Ревизията

1. Изберете един обикновен учебен ден за провеждане на ревизията – да не бъде ден, в който се отбелязва празник или има друго извънредно събитие, да не е по време на края на срока, или когато много ученици нямат часове.
2. Разделете се на 5-8 групи по 2-4 участника. Всяка група трябва да разполага с таблица за записване на резултатите, молив, хронометър и измервателен съд.
3. Всяка група отговаря за проверката на определена част от училището: класни стаи, тоалетни, учителска стая и други помещения за персонала. Не забравяйте да включите и училищния двор, ако там има чешми за питейна вода или кранове за поливане/миене или напоителни системи. Освен основната сграда на училището, не пропускайте и останалите сгради, ако има такива – кафетерия, кухня, столова, складове, библиотека, физкултурен салон, басейн и др.
4. Направете карта на училището, на която отбелязвате броя и вида на наличните източници на вода: кранове, чешми, душове, тоалетни, писоари във всяко помещение / територия.
5. Проверете дали и колко от тях капят / текат. Запишете тази информация в **Работния лист** (Приложение 1 в края на това помагало).

Примерно разделение на групи

Група 1: Въпроси към домакина / директора /друг служител относно водоползването в училище

Група 2: Проверка на водоползването вътре във всички училищни сгради

Група 3: Проверка на водоползването (ако има такова) в двора на училището

Въпроси към училищната администрация:

- 1) Колко вода (литра или кубика) са използвани през последните 12

месеца?

- 2) Каква е разликата във водоползването през учебните и през летните месеци? През кои месеци се използва най-много / най-малко вода? Защо?
- 3) Колко е платило училището за водоползване през последните 12 месеца според сметките за вода?
- 4) Колко струва 1 кубик вода?
- 5) От къде се черпи водата - от собствен източник (кладенец) или от общински водопровод?
- 6) Събира ли се дъждовна вода? напр. за напояване на зелените площи?
- 7) Има ли воден охладител (към климатичната система)?

Водоползване в училищните сгради

Попълнете в таблица информацията за помещенията, в които има вода (тоалетни, чешми, душовете, писоари) – вид и брой водоизточници, брой на неизправни, капещи или течащи от тях.

Има ли улуци / водосточни тръби? Чисти ли са или са задръстени с листа и др. боклуци?

Има ли чешми / кранове за вода извън сградата на училището? Колко?

Има ли в двора декоративни фонтани? Изключват ли се през нощта или текат през цялото време?

Една и съща вода ли ползват фонтаните или черпят постоянно свежа вода?

Колко водомера има в училище? Какво измерват - водата, която се ползва вътре или / и извън училищните сгради?

Напояването на зелените площи в училищния двор:

- Колко често се напоява?
- По кое време на деня се напоява?
- Колко дълго се напоява?
- Използва ли се дъждовна вода?
- Използва се пръскачка или капково напояване?

Ако се напояват зелените площи в училищния двор - има ли видимо мокри / сухи петна? Заснемете и отбележете къде са те.

Има ли видими локви / мокри / хлъзгави места / растящ мъх някъде по плочките / асфалта на двора? Заснемете и отбележете къде са те.

Има ли видими следи от ерозия на асфалта или почвата там, откъдето се оттича дъждовната вода? Заснемете и отбележете къде са те.

След ревизията

1. Отчетете колко вода се използва в училище през нощта

- Да се отчете водомера в края на училищния ден, когато училището се заключва
- Да се отчете водомера в началото на деня, преди училището да отвори врати.

Колко вода е използвана през нощта? Ако е много – възможно е някъде има теч!

2. Отчетете колко вода се използва в училище през деня

- Да се отчете водомера в началото и в края на деня - общото количество вода, използвана за 1 ден
- да се раздели на броя ученици и персонал - да се изчисли колко вода използва всеки за един ден.

3. Отчитайте водомера всеки ден

в продължение на една седмица и попълнете показанията в таблица.

4. Изчислете:

- цялото количество вода, което се използва от училището за един ден, една седмица, една година.
- средното количество вода, което използва един ученик, като разделите общото количество на броя на учениците в училището (можете да включите и персонала).

6. Обсъдете резултатите от ревизията и изчисленията.

Кои са най-проблемните точки в училище?

7. Използвайте резултатите от ревизията,

за да направите план за по-пестеливо използване на водата в училище (вижте **Как да пестим водата в училище?**).

8. Проследяване на напредъка

Определете дата за нова ревизия на водата един месец след започване на кампанията, за да оцените доколко ефективни мерки за пестене сте приложили и да се включите с резултатите в националните младежки кампании „В крак с климата“.

**Екипът на екологично сдружение За Земята е на ваше разположение при възникване на въпроси и нужда от допълнителна информация, материали и др.
За контакт: Евгения Ташева на тел. 0879899426 и имейл: e.tasheva@zazemiata.org**

Приложение1: Работен лист за ревизия на водоползването в училище

Дата на ревизията:.....

Таблица 1. Вид, брой и местонахождение на точките, където се използва вода

Част от училището	Брой кранове за студена вода	Брой кранове за топла вода	Брой тоалетни	Брой писоари	Брой души	Брой и вид други точки на водоползване
Напр. Класна стая Va	Напр. 6 бр.					Напр. съдомиални
Общо						

Таблица 2. Проблемни точки

Вид	Какъв е проблемът?	Къде се намира?
Например: тоалетна, чешма и др.	Например: - тече постоянно - капе постоянно - счупено / не работи	Например: мъжка тоалетна на 1ви етаж